

Sygn. akt I C 1104/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2018r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartosz Danielski

Protokolant: prot. sąd. Anna Kustra

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2018 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatu (...)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz powoda Powiatu (...) kwotę 53 464,98 zł (pięćdziesiąt trzy tysiące czterysta sześćdziesiąt cztery złote 98/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz powoda Powiatu (...) kwotę 8074 zł (osiem tysięcy siedemdziesiąt cztery złote) tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 1104/17

UZASADNIENIE

wyroku z 18.01.2018 r.

Powód Powiat (...), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, w pozwie z 28.04.2017 r., skierowanym przeciwko pozwanej (...) S.A. w K. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 53 464,98 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 12.08.2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu na jego rzecz (k. 1-2).

W uzasadnieniu podniósł, że kwota dochodzona pozwem stanowi należność, obciążającą pozwaną w związku ze skutecznym nałożeniem kary umownej za nienależyte wykonanie umowy nr ZP.273.40.2015 na usługi pocztowe dla Starostwa Powiatowego.

W dniu 31.05.2017 r. tut. sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w uwzględnieniu żądania pozwu (k. 35).

Pozwana (...) S.A. w piśmie z 02.08.2017 r., stanowiącym sprzeciw od nakazu zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (k. 39-40).

W uzasadnieniu wskazano, że strony prowadziły rozmowy na temat rozliczenia (w tym rozłożenia na raty, zmiany terminu płatności). Aktualnie spółka jest w czasie restrukturyzacji (zakończyła świadczenie usług doręczenia listów tradycyjnych) wielokrotnie informowała powoda o opóźnieniach oraz woli zaspokojenia roszczeń. Powód nigdy nie

sprzeciwił się powyższemu, przez co roszczenie powoda nie jest wymagalne, gdyż strony doszły do porozumienia co do innego terminu płatności.

W piśmie procesowym z 06.12.2017 r. wskazał, że świadczenie zostało wykonane w części (co do usług pocztowych), zaś w pozostałej części doszło jedynie do zwłoki, przez co powód nie miał prawa do naliczania kary umownej, a co najwyżej mógł dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. Z ostrożności procesowej podniósł, że kara umowna winna być miarkowana, gdyż powód nie wykazał wysokości szkody, a ponadto kara umowna w wysokości 20% wynagrodzenia jest rażąco wygórowana (k. 60-61)

Na rozprawie 18.01.2018 r. pełnomocnik sprostował żądanie odsetkowe, w ten sposób, że wniósł o zasądzenie odsetek od 13.08.2016 r. (00:04:38).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 10.12.2015 r. została zawarta umowa nr ZP.273.40.2015 pomiędzy Powiatem (...), a (...) S.A. – w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego nr ZP.272.32.2015 na usługi pocztowe w obrocie krajowym i zagranicznym dla Starostwa Powiatowego w N. w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek opłacanych i ich zwrotów w okresie od 02.01.2016 r. do 21.12.2017 r. Maksymalna wartość brutto obowiązania zamawiającego wynikająca z umowy wynosiła 267 324,91 zł.

Zgodnie z umową zamawiający zlecił, a wykonawca miał zrealizować m.in. możliwość śledzenia przesyłek przez Internet.

W § 7 ust. 2 umowy zastrzeżono, że w razie niewykonania umowy (także w razie niezgodnego z ofertą wykonawcy nierealizowania funkcji możliwości śledzenia przesyłek przez Internet) wykonawca zobowiązany był zapłacić zamawiającemu karę umowną w wysokości 20% wartości przedmiotu umowy (ceny brutto oferty).

Dowód: umowa nr ZP.273.40.2015 – k. 27-34

B. B., działając w imieniu Starostwa Powiatowego, 12.04.2016 r. wysłała do przedstawiciela InPost – J. N., wiadomość e-mail, w której wskazała, że do 04.04.2016 r. miał zostać przekazany Starostwu link i dostęp do nowego systemu śledzenia przesyłek, co jednak nie nastąpiło. Poprosiła o dokonanie interwencji w tej sprawie. Kolejno, 24.05.2016 r. B. B. ponownie zwróciła się z prośbą o interwencję do J. N. w sprawie dostępu do systemu śledzenia przesyłek. Ostatecznie, e-mailem z 13.06.2016 r. B. B. poinformowała J. N., że w związku z brakiem dostępu do systemu śledzenia przesyłek, wszczęta zostanie procedura mająca na celu uzyskanie od pozwanej odszkodowania/kary umownej na podstawie §7 ust. 2 umowy.

Pozwana nie zapewniła Starostwu Powiatowemu dostępu do systemu śledzenia przesyłek przez Internet.

Dowód: wydruk wiadomości e-mail – k. 6, 7, 8, niesporne

W dniu 04.07.2016 r. Starostwo Powiatowe wystawiło notę obciążeniową nr 15/16, w której (...) S.A. została obciążona karą umowną w kwocie 53 464,98 zł – na podstawie § 7 ust. 2 umowy.

W dniu 03.08.2016 r. wysłano do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty wynikającej z noty obciążeniowej nr 15/16.

Dowód: nota obciążeniowa nr 15/16 – k. 9, pismo z 04.07.2016 r. – k. 10, pismo z 03.08.2016 r. – k. 11

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony, a sąd nie powziął żadnych wątpliwości co do ich formy i treści. Istotnym jest, że pozwana nie kwestionowała, że jednym z zobowiązań umownych było umożliwienie śledzenia

przesyłek (nadawanych przez powoda) za pośrednictwem Internetu. Pozwana nie wykazała natomiast, że wywiązała się z tego postanowienia umownego, a to po jej stronie ciążył obowiązek dowodowy w tym zakresie (art. 6 k.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Strony łączyła umowa o świadczenie usług pocztowych, o których mowa w ustawie z 23.11.2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. 2012 poz. 1529).

Zgodnie z zawartą umową, Powiat (...) zlecił, a wykonawca (...) S.A. miała zrealizować m.in. możliwość śledzenia przesyłek poprzez Internet. Jak ustalono w toku postępowania dowodowego pozwana nie wywiązała się z tego zobowiązania, przez co powód nałożył na nią karę umowną w kwocie 53 464,98 zł (na podstawie § 7 ust. 2 umowy).

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły (art. 484 § 1 k.c.).

W § 7 ust. 2 umowy zastrzeżono, że w razie niewykonania umowy (także w razie niezgodnego z ofertą wykonawcy niezrealizowania funkcji możliwości śledzenia przesyłek przez Internet) wykonawca zobowiązany był zapłacić zamawiającemu karę umowną w wysokości 20% wartości przedmiotu umowy (ceny brutto oferty).

W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, iż kara umowna jest rodzajem sankcji cywilnoprawnej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, ma na celu zwiększenie realności wykonania umów oraz ułatwienie naprawienia szkody powstałej w związku z ich niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem. Nie budzi wątpliwości sądu ważność zastrzeżonej przez strony klauzuli kary umownej. Zabezpieczała ona bowiem wykonanie przez pozwaną zobowiązania o charakterze niepieniężnym, które obligowało pozwaną spółkę do świadczenia usług pocztowych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez SN w wyroku z 6.11.2003 III CZP 61/03 OSNC 2004/5/69 - przesłanką powstania roszczenia wierzyciela o zapłatę kary umownej może być każda postać niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego przez dłużnika, zastrzeżenie kary umownej może odnosić się jednak tylko do określonych, zindywidualizowanych postaci niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. O zakresie zastosowania kary umownej rozstrzyga w każdym razie treść dokonanej przez strony zastrzeżenia. Może być ono przedmiotem wykładni oświadczenia woli stron (art. 65 § 2 k.c.).

Analizując stan faktyczny rozpatrywanej sprawy pod kątem ziszczenia się warunku dochodzenia przez powoda zastrzeżonej w umowie kary umownej stwierdzić należy, iż możliwość śledzenia przesyłek przez Internet była istotnym elementem umowy, do którego zapewnienia zobowiązała się pozwana w umowie i którego nie wykonała. Podnieść należy, że pozwana jest podmiotem profesjonalnie zajmujący się doręczaniem przesyłek, skoro więc w momencie podpisywania umowy wzięła na siebie odpowiedzialność za umożliwienie śledzenia przesyłek przez Internet, to nie może być mowy o sprzeczności żądania powoda z zasadami współzycia społecznego.

Sąd nie podzielił zarzutu strony pozwanej o istnieniu podstaw do miarkowania kary umownej.

Zgodnie z art. 484 § 2 k.c. jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. W piśmiennictwie przyjmuje się, iż wykonanie zobowiązania „w znacznej części” oznacza zaspokojenie w istotnym zakresie interesu wierzyciela. Natomiast o „rażącym wygórowaniu” kary można mówić wówczas, gdy dłużnik wykaże, że zadośćuczynieniu roszczeniu wierzyciela poprzez zapłatę kary umownej prowadziłyby do jego wzbogacenia. Na dopuszczalność i zakres zmniejszenia kary umownej może mieć wpływ wysokość szkody wywołanej nienależytym wykonaniem zobowiązania przez dłużnika (por. wyrok SN z 28.01.1994 r., I CO 39/93, Lex 164843 oraz orzeczenie SN z 14.07.1976 r., ICR

221/76.). Natomiast zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 18.12.1990 r., I ACr 117/90 OSA 1991/4/20 - jeżeli dłużnik wykonał w oznaczonym terminie świadczenie w znacznej części, zaś zwłoka w wykonaniu pozostałej części świadczenia nie jest nadmierna, zasadne jest miarkowanie kary pieniężnej stosownie do stopnia, w jakim cel uprawnienia wierzyciela został osiągnięty.

Mając powyższe na uwadze, wskazać należy, iż wyznacznikiem wykonania zobowiązania w znacznej części jako przesłance do miarkowania przez sąd kary umownej - jest zaspokojenie interesu wierzyciela - stwierdzić należy, iż samo doręczanie przesyłek pocztowych przez pozwaną nie realizowało zamierzonego przez powoda celu zobowiązania, bowiem jego istotnym elementem była też możliwość śledzenia przesyłek przez Internet, którą to możliwość zapewniła w umowie pozwana (która jest podmiotem profesjonalnym). Ponadto, zgodnie z dominującym obecnie w orzecznictwie poglądem, zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, nie zwalnia dłużnika z obowiązku jej zapłaty w razie wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody (uchwała 7 sędziów SN z 06.11.2003 r. III CZP 61/03 OSNC 2004/4/69). W rozpatrywanej sprawie wprawdzie pozwany sformułował zarzut, iż na skutek braku możliwości śledzenia przesyłek powód nie poniósł żadnej szkody, jednakże nie wykazał zasadności tych twierdzeń. Wprawdzie dla potrzeb niniejszego postępowania nie zachodziła potrzeba wykazywania wysokości szkody jaką z tego tytułu poniósł powód, jednakże z ujawnionych w toku procesu informacji wynika, iż pomiędzy określoną wysokością kary umownej, a powstałą szkodą nie występuje istotna dysproporcja, która mogła by rodzić konieczność miarkowania kary umownej. Odnośnie zaś samej wysokości kary umownej nie sposób uznać jej za rażąco wygórowaną, czy stwarzającą możliwości ewentualnego wzbogacenia się przez powoda. Nadto należy podnieść iż funkcjonalność związana z możliwością śledzenia procesu doręczenia przesyłek była dla powoda istotnym elementem umowy, co znalazło również odzwierciedlenie w wyodrębnieniu tego elementu w § 7 wiążącej strony umowy.

W związku z powyższym sąd uznał, że powodowi należy się zastrzeżona w umowie kara umowna w wysokości 20% wartości brutto przedmiotu umowy (20% x 267 324,91 zł = 53 464,98 zł), którą sąd zasądził na rzecz powoda w punkcie I wyroku. O odsetkach sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. – od dnia następnego po wyznaczonym terminie zapłaty kwoty wynikającej z noty obciążeniowej.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zasądając od pozwanej na rzecz powoda 8074 zł, tytułem kosztów postępowania, na które złożyły się: 5400 zł wynagrodzenia pełnomocnika (§ 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r., (Dz. U. poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym na datę wniesienia pozwu i 2674 zł opłaty od pozwu.

SSR Bartosz Danielski

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

SSR Bartosz Danielski